

วิธีเปิดเผยข้อมูลที่ปฏิบัติในประเทศไทย

ลักษณะการประกอบธุรกิจที่สำคัญ ๆ ส่วนใหญ่จะดำเนินการโดยคนต่างด้าว ซึ่งอาจแบ่งออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มของยุโรป อเมริกา และเอเชีย วิธีการดำเนินงานและปรัชญาของธุรกิจที่เป็นของยุโรปและสหรัฐอเมริกาจะมีระเบียบแบบแผนที่แน่นอน จะกำหนดคู่มือการปฏิบัติงานอย่าง เป็นกิจลักษณะ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่ากลุ่มธุรกิจเหล่านี้เกือบทั้งหมดเป็นบริษัทในเครือหรือสาขาของบริษัททุน (Holding Company) จึงจำเป็นที่บริษัทจะกำหนดแบบแผนการดำเนินงานให้สาขาปฏิบัติ เพื่อสะดวกในการควบคุมและสามารถวัดผลการปฏิบัติงานได้ใกล้เคียงความจริง ส่วนการดำเนินงานธุรกิจของกลุ่มเอเชียไม่สู้จะมีแบบแผนที่แน่นอน โดยเฉพาะกิจการของชาวจีน และอินเดีย จะมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญมากที่สุดอย่างหนึ่ง คือ การหลีกเลี่ยงภาษี ผลต่อเนื่องจากวัตถุประสงค์นี้จึงทำให้มีการพยายามที่จะปกปิดตัวเลขทางการบัญชี หรือข้อมูลอื่นที่จะเป็นทางให้เสียภาษี การบันทึกข้อมูลทางบัญชีเกือบจะเชื่อถือไม่ได้เลย เพราะว่าการเหล่านี้เกือบทั้งหมดจะทำการบันทึกเพื่อให้เป็นการปฏิบัติตามกฎหมายเท่านั้น มิได้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้ใช้งบการเงินได้รู้ข้อเท็จจริง ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่ากิจการเหล่านี้เป็นธุรกิจภายในครอบครัว ไม่จำเป็นที่จะต้องซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แต่ประการใด

แต่ทว่าในการวิจัยครั้งนี้จะพิจารณาวิธีการเปิดเผยข้อมูลเฉพาะบริษัทมหาชน (Public Company) ซึ่งจะถือว่าเอกสารที่ต้องยื่นต่อนายทะเบียนกองทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กระทรวงพาณิชย์ เป็นเอกสารที่เปิดเผยต่อสาธารณชน (Public Documents) และจะยกตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินในแต่ละประเภทมาเปรียบเทียบกัน เพื่อจะได้พิจารณาเห็นว่า มีข้อแตกต่างกันในธุรกิจเดียวกันมากน้อยเพียงใด กลุ่มของกิจการที่จะพิจารณาจะแบ่งเป็น กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กิจการที่มีบทบัญญัติตามกฎหมายโดยเฉพาะ และกิจการที่ไม่มีบทบัญญัติตามกฎหมายโดยเฉพาะ

กิจการที่มีบทบัญญัติตามกฎหมายโดยเฉพาะ

1. กิจการธนาคารในประเทศไทย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ ธนาคารที่เป็นธนาคารสัญชาติไทย และธนาคารที่เป็นของต่างประเทศที่มีสาขาในประเทศไทย การแสดงรายการต่าง ๆ ในงบการเงินอาจจะแตกต่างกันไปบ้าง การแสดงงบการเงินของธนาคารที่มีสัญชาติไทย เป็นดังตัวอย่างต่อไปนี้

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด
งบดุล
ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2517

หนี้สิน		สินทรัพย์	
ทุนจดทะเบียนจำหน่ายและชำระครบแล้ว 400,000 หุ้น		เงินสดในมือและเงินฝากธนาคารอื่น	209,890,301.17
มูลค่าหุ้นละ 100 บาท	40,000,000.00	เงินฝากกับตัวแทน ณ ต่างประเทศ	171,556,529.39
เงินสำรองตามข้อบังคับ	77,851,200.00	ตัวเงินรับ	815,141,799.78
เงินสำรองทั่วไป	58,000,000.00	หลักทรัพย์	
เงินสำรองเผื่อขาด	170,000,000.00	พันธบัตรและตัวเงินคลัง	848,625,000.00
กำไรที่ยังไม่ได้จัดสรร	27,084,842.50	หลักทรัพย์อื่น	92,153,554.00
เงินฝาก	3,706,876,862.98	เงินให้กู้ยืมและเบิกเกินบัญชี	1,943,106,174.86
หนี้สินอื่น	278,599,288.85	สินทรัพย์อื่น	131,825,486.23
		ที่ทำการธนาคารและเครื่องใช้	146,113,348.90
ภาระการรับรองและค้ำประกัน	1,035,170,596.00	ภาระของลูกค้านต่อธนาคารเกี่ยวกับการรับรองและ การค้ำประกัน	1,035,170,596.00
	บาท		บาท
	4,358,512,194.33		4,358,512,194.33

บัญชีกำไรขาดทุน

ประจำงวดครึ่งปี เพียงวันที่ 30 มิถุนายน 2517

กำไรคงเหลือยกไป	27,084,842.50	กำไรคงเหลือยกมาหลังจากการจัดสรรประจำงวดแล้ว	442,919.56
		เงินกำไรงวดครึ่งปีซึ่งได้หักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้ว	26,641,922.94
บาท	27,084,842.50	บาท	27,084,842.50

รายงานผู้สอบบัญชี

สำนักงานขอรายงานต่อผู้ถือหุ้นธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด ว่าได้ตรวจสอบงบดุลลงวันที่ 30 มิถุนายน 2517 และบัญชีกำไรขาดทุน ประจำงวดครึ่งปีสิ้นสุดในวันเดียวกันของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด ข้างต้นนี้ การตรวจสอบได้กระทำตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่ยอมรับกัน โดยทั่วไป ซึ่งรวมทั้งการทดสอบรายการบัญชีและวิธีการสอบอื่นที่เห็นว่าจำเป็นแก่กรณี

จึงเห็นว่างบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนดังกล่าวได้ทำขึ้นโดยถูกต้อง ควรฟังว่าสำแดงให้เห็นฐานะการเงินในวันที่ 30 มิถุนายน 2517 และผลของงานประจำงวดครึ่งปีสิ้นสุดเพียงวันนี้ของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด ที่เป็นอยู่ตามจริงและตามที่ควร ตามหลักการบัญชีที่ยอมรับกัน โดยทั่วไป ซึ่งธนาคารได้ใช้หลักการนั้นในงวดนี้เช่นงวดก่อน

สำนักงานไชยยศ

(ลงชื่อ)

พระยาไชยยศสมบัติ

(พระยาไชยยศสมบัติ)

ชาเตอร์ดแอคเคานแตนต์

งบดุล

ธนาคารไทยทุน จำกัด

ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2517

	30 มิถุนายน 2517	30 มิถุนายน 2516		30 มิถุนายน 2517	30 มิถุนายน 2516
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			สินทรัพย์		
หนี้สิน			สินทรัพย์ เงินสด		
เงินฝากบัญชีเดินสะพัด ฝากประจำ และบัญชีอื่น ๆ	994,346,433.55	864,029,093.19	เงินสดในมือ ฝากธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารในท้องถิ่น	77,118,417.44	64,737,370.67
บัญชีตัวแทนต่างประเทศ	3,231,323.80	695,235.82	เงินคงเหลือที่ตัวแทนในต่างประเทศ	25,240,856.91	27,024,140.03
เงินปันผลค้างจ่าย	101,731.30	98,325.70			
เงินปันผลและเงินปันผลพิเศษแก่ผู้ถือหุ้น เสนอจัดสรร	2,000,000.00	2,000,000.00	ตัวเงินรับ	102,359,274.35	91,761,510.70
	999,679,488.65	866,822,654.71	หลักทรัพย์	129,132,513.36	152,833,073.93
ส่วนของผู้ถือหุ้น			พันธบัตรรัฐบาลและหลักทรัพย์ที่รัฐบาลค้ำประกัน	131,460,600.00	148,274,900.00
ทุน			หลักทรัพย์อื่น	10,265,578.86	5,799,578.86
ทุนจดทะเบียน			เงินให้กู้ยืม เงินเบิกเกินบัญชี และบัญชีอื่น	683,451,140.41	522,076,426.75
250,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100.00 บาท			สินทรัพย์ประจำ		
เงิน 25,000,000.00 บาท			ครุภัณฑ์และเครื่องตกแต่ง	7,886,039.43	780,310.82
ทุนออกจำหน่ายและชำระแล้ว			เครื่องใช้สำนักงาน	6,997,967.43	2,530,755.87
200,000 หุ้น	20,000,000.00	20,000,000.00	สิ่งปลูกสร้างในสถานที่เช่า	4,126,407.01	4,293,622.01
ทุนสำรองตามข้อบังคับ	17,000,000.00	17,000,000.00	สิ่งปลูกสร้าง	25,093,562.26	3,130,922.88
เงินสำรองอื่น	77,000,000.00	70,000,000.00	ที่ดิน	14,839,150.00	14,839,150.00
บัญชีกำไรขาดทุน	1,932,744.46	1,437,056.72	สิ่งปลูกสร้างสำนักงานใหญ่ (ระหว่างก่อสร้าง)	-	28,939,459.61
บาท	1,115,612,233.11	975,259,711.43		บาท	1,115,612,233.11

หมายเหตุ โปรตอ่านข้อสังเกตในโยแนบท้ายนี้ประกอบ

	บัญชีกำไรขาดทุน			ประจำงวดครึ่งปี เพียงวันที่ 30 มิถุนายน 2517	
	30 มิถุนายน 2517	30 มิถุนายน 2516		30 มิถุนายน 2517	30 มิถุนายน 2516
การจัดสรรประจำงวด			กำไรสุทธิก่อนจัดสรร	7,284,691.10	6,820,704.33
เงินสำรองอื่น	4,000,000.00	4,000,000.00	คงเหลือยกมา	923,053.36	891,352.39
เงินปันผล	1,200,000.00	1,200,000.00			
เงินปันผลพิเศษ	800,000.00	800,000.00			
เงินบำเหน็จกรรมการ	275,000.00	275,000.00			
คงเหลือยกไป	1,932,744.46	1,437,056.72			
บาท	8,207,744.46	7,712,056.72		บาท	8,207,744.46

หมายเหตุ ประกอบงบดุลลงวันที่ 30 มิถุนายน 2517

1. ธนาคารมีภาระ (Contingent Liabilities) ในการรับรอง คำประกัน และข้อผูกพันอื่น ๆ แทนลูกค้า ในวันที่ 30 มิถุนายน 2517 เงิน 193,230,544.78 บาท
30 มิถุนายน 2516 เงิน 234,741,555.90 บาท
2. พันธบัตรรัฐบาลวางไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นประกันตัวสัญญาใช้เงินของธนาคาร ในราคาตราไว้ ในวันที่ 30 มิถุนายน 2517 เงิน 4,900,000.00 บาท
30 มิถุนายน 2516 เงิน 5,100,000.00 บาท
3. หลักทรัพย์ในบริษัทอื่นที่มีการซื้อขายในตลาด ตามราคา. ทน 1,488,000.00 บาท ในวันที่ 30 มิถุนายน 251 และจำนวนเดียวกันในวันที่ 30 มิถุนายน 2516
4. หลักทรัพย์ในบริษัทอื่น ชำระเงินแล้วร้อยละ 25 ในราคาตราไว้ 2,000,000.00 บาท ในวันที่ 30 มิถุนายน 2517
5. หลักทรัพย์ในบริษัทอื่น ชำระเงินแล้วร้อยละ 80 ในราคาตราไว้ 3,000,000.00 บาท ในวันที่ 30 มิถุนายน 2517
6. สำนักงานได้สอบบัญชีสำนักงานใหญ่ของธนาคารตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่ยอมรับกันโดยทั่วไป และในการทำงานการเงินข้างต้นได้สมทบงบที่สาขาธนาคารทำรับรองส่งมาด้วยแล้ว

รายงานผู้สอบบัญชี

สำนักงานขอรายงานต่อผู้ถือหุ้นธนาคารไทยท努 จำกัด ว่าได้ตรวจสอบงบดุลลงวันที่ 30 มิถุนายน 2517 และ 30 มิถุนายน 2516 และบัญชีกำไรขาดทุนแต่ละงวดครึ่งปีสิ้นสุดในวันเดียวกันนั้นตามลำดับของธนาคารไทยท努 จำกัด ข้างต้นนี้ การตรวจสอบได้กระทำตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ซึ่งรวมการทดสอบรายการบัญชีและวิธีการสอบบัญชีอื่นตามที่เห็นว่าจำเป็นแก่กรณี

จึงเห็นว่า งบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนที่กล่าว เมื่ออ่านควบกับหมายเหตุ 6 ข้างต้นแล้ว แสดงให้เห็นฐานะการเงินในวันที่ 30 มิถุนายน 2517 และ 30 มิถุนายน 2516 และผลของงานแต่ละงวดครึ่งปีสิ้นสุดในวันเดียวกันนั้นตามลำดับของธนาคารไทยท努 จำกัด ตามที่ควร ตามหลักการบัญชีที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

สำนักงานไชยยศ
ไชยยศสมบัติ
ชาเตอร์ดแอกเคาน์แตนต์,
ผู้สอบบัญชี

อุปนิสัยถาย

เฉลิม ประจวบเหมาะ

ระพี อปานนท์

ประธานกรรมการ

กรรมการผู้จัดการทั่วไป

สมุหบัญชีใหญ่

กรุงเทพมหานคร, วันที่ 16 สิงหาคม 2517

ธนาคารกสิกรไทย จำกัด

งบดุล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2517

หนี้สิน

เงินฝาก	
ตัวเงินจ่ายและหนี้สินอื่น ๆ	
ทุน - จัดทะเบียนหุ้นสามัญ 150,000 หุ้น	
มูลค่าหุ้นละ 1,000 บาท	<u>150,000,000.00</u>
- เรียุกและชำระแล้ว 150,000 หุ้น	
มูลค่าหุ้นละ 1,000 บาท	150,000,000.00
สำรองตามกฎหมาย	15,000,000.00
สำรองทั่วไป (รวมเงินค้ำหุ้นล้มมูลค่าด้วยแล้ว)	229,170,700.00
กำไรที่ยังไม่ได้จัดสรร	59,949,251.10
ภาระการรับรองและค้ำประกัน	2,602,050,370.76

บาท
6,181,285,027.24
676,008,056.40
150,000,000.00
15,000,000.00
229,170,700.00
59,949,251.10
<u>7,311,413,034.74</u>

สินทรัพย์

เงินสดในมือและเงินฝากธนาคารอื่น ๆ	391,953,357.37
สินทรัพย์ ณ ต่างประเทศ	418,897,433.01
พันธบัตรรัฐบาลไทย	1,644,565,500.00
หลักทรัพย์อื่น ๆ	65,280,156.12
ตัวเงินรับ	1,167,360,103.91
เงินให้กู้ยืมและ เบิกเกินบัญชี	3,460,742,056.53
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ถาวร	13,469,410.00
ที่ทำการธนาคารและ เครื่องใช้	273,939,415.12
บัญชีระหว่างสาขา	29,229,003.25
สินทรัพย์อื่น ๆ	45,967,519.43
ภาระของลูกคาเกี่ยวกับการรับรองและค้ำประกัน	2,602,050,370.76
<u>7,311,413,034.74</u>	<u>7,311,413,034.74</u>

บัญชีกำไรและขาดทุนประจำงวดครึ่งปี เพียงวันที่ 30 มิถุนายน 2517

กำไรคงเหลือยกไป	59,949,251.10	ยอดกำไรคงเหลือยกมาจากงวดก่อน	13,676,385.85
		เงินกำไรครึ่งปีซึ่งได้หักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ รวมทั้งสำรองภาษีกำไร และ	46,272,865.25
		เพื่อหนี้ที่คาดว่าจะสูญและสงสัยแล้ว	
	<u>59,949,251.10</u>		<u>59,949,251.10</u>

รายงานของผู้สอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบดุลของธนาคารกสิกรไทย จำกัด ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2517 และบัญชีกำไรขาดทุนสำหรับงวดครึ่งปีสิ้นสุดวันเดียวกัน ตามมาตรฐานการตรวจบัญชีรับรองทั่วไป ซึ่งรวมทั้งการทดสอบรายการบัญชีและวิธีการตรวจสอบอื่นที่เห็นว่าจำเป็น ข้าพเจ้าเห็นว่า งบดุล บัญชีกำไรและขาดทุนของธนาคารกสิกรไทย จำกัดนี้ แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2517 และผลการดำเนินงานสำหรับงวดครึ่งปี สิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควร และได้ทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งได้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับงวดก่อน

กรุงเทพมหานคร 1 สิงหาคม 2517

สำนักงานสุพัฒน์และสหายนุพัฒน์ สุชาธรรม M.Sc., (Com.) ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

พระนิติการณประสม
ประธานกรรมการ

บัญชา ลำชา
กรรมการผู้จัดการ

เท่าที่ธนาคารที่เป็นบริษัทจำกัดจดทะเบียนในประเทศไทย แสดงงบการเงินต่อสาธารณชน มักจะแสดงตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแบบ ธ.พ. 1.1 เป็นส่วนใหญ่ แต่จะมีรายการเพิ่มเติมมากกว่าที่กำหนดไว้ในแบบ ธ.พ. 1.1 บ้าง

ตามปกติงบการเงินที่ธนาคารพาณิชย์เสนอต่อสาธารณชน มักจะประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

1. งบดุล ปกติจะมีรายการเกือบจะเหมือนกับแบบ ธ.พ. 1.1 แต่บางธนาคารจะให้ข้อมูลมากกว่า เช่น แบ่งประเภทของสินทรัพย์มากกว่า หรือแสดงตัวเลขเปรียบเทียบงวด แสดงภาระการรับรองและค้ำประกัน ภาระของลูกหนี้ที่มีต่อธนาคาร
2. หมายเหตุท้ายงบ จะมีบางธนาคารเท่านั้นที่แสดงหมายเหตุท้ายงบ สำหรับรายการที่เห็นว่าอาจจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดแก่ผู้ใช้งบการเงินนั้น
3. บัญชีกำไรขาดทุน ซึ่งไม่ให้ข้อมูลแก่ผู้อ่านงบเลย จะแสดงเพียงกำไรคงเหลือยกมาจากงวดก่อน กำไรสุทธิงวดปัจจุบัน การจัดสรรกำไรในงวดปัจจุบัน ยอดกำไรคงเหลือยกไป
4. รายงานของผู้สอบบัญชี แม้ว่าถ้อยคำที่ใช้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของแต่ละธนาคาร จะไม่เป็นแบบเดียวกันก็ตาม แต่สรุปความสำคัญของรายงานแล้วจะเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานที่สมาคมนักบัญชี เสนอแนะให้สมาชิกนำไปปฏิบัติ

แม้ว่าจะนำตัวอย่างของงบการเงินของธนาคารมาแสดงเพียง ๓ ธนาคาร จากจำนวน "16 ธนาคาร"³⁷ แต่งบการเงินที่เปิดเผยต่อสาธารณชนมักจะคล้ายกัน หรือเหมือนกันก็มีเกือบทุก

---

³⁷ ชรินทร์ พิทยาวิรัช ธนาคารพาณิชย์ใช้มาตรการอะไรในการพิจารณาปล่อยสินเชื่อ (พิมพ์ครั้งที่ 1) พระนคร : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ 2512, หน้า 18

ธนาคาร เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ ผู้อ่านงบการเงินของธนาคารสามารถเข้าใจฐานะของธนาคารนั้น ๆ ได้เพียงผิวเผินเท่านั้น และความเข้าใจนั้นอาจจะยังไม่ตรงข้อเท็จจริงก็ได้ การวิเคราะห์ก็ทำได้ในขอบเขตที่จำกัดมาก

ธนาคารทุกธนาคารที่ยังคงดำเนินกิจการอยู่ได้ก็เพราะความเชื่อถือของผู้ฝากเงินว่าธนาคารมีฐานะมั่นคง และมีความคล่องตัวสูง พร้อมทั้งจะจ่ายเงินคืนผู้ฝากได้ตามที่ต้องการ แต่ถ้าผู้ฝากเงินส่วนใหญ่ไม่เชื่อว่าธนาคารจะจ่ายเงินให้ตนได้ตามที่ต้องการแล้ว ธนาคารทุกธนาคารจะต้องเลิกกิจการ เพราะไม่มีเงินจ่ายคืนผู้ฝากนั่นเอง ฉะนั้น ธนาคารจึงควรที่จะแสดงงบการเงินต่อสาธารณชนโดยให้ข้อมูลมากขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถวิเคราะห์ฐานะของกิจการธนาคารได้ดีกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นการสร้างความเชื่อถืออีกทางหนึ่งด้วย ทั้งนี้เพราะธนาคารทุกแห่งต้องดำเนินธุรกิจภายใต้ข้อบังคับของ พ.ร.บ.การธนาคารอยู่แล้ว และ พ.ร.บ.นี้มีเจตนารมณ์ที่จะให้การดำเนินงานของธนาคารมีความมั่นคง เป็นที่เชื่อถือแก่สาธารณชน

ตัวอย่าง การแสดงงบการเงินของธนาคารที่เป็นสาขาของธนาคารต่างประเทศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ธนาคารเชสแมนแฮตตัน เอ็น.เอ. - สาขาประเทศไทย

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบแสดงทรัพย์สินและหนี้สิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2516 งบกำไรขาดทุน และกำไรที่ยังไม่ได้จำหน่ายออก สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของธนาคารเชสแมนแฮตตัน เอ็น.เอ. - สาขาประเทศไทย การตรวจสอบของข้าพเจ้าจำกัดขอบเขตเฉพาะรายการที่บันทึกที่สาขาประเทศไทย โดยได้ตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งรวมทั้งการทดสอบรายการบัญชีและวิธีการตรวจสอบอื่นที่เห็นว่าจำเป็น

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินนี้แสดงทรัพย์สินและหนี้สิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2516 รายได้และค่าใช้จ่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันตามที่ปรากฏในบัญชีของธนาคารเชสแมนแฮตตัน เอ็น.เอ. - สาขาประเทศไทย โดยถูกต้องตามที่ควร และได้ทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งได้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับปีก่อน

(ลงชื่อ)   ยุกต์ ณ ถลาง

(นายยุกต์ ณ ถลาง)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขที่ 1

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธนาคารเชสแมนแอสตัน เอ็น.เอ.

สาขาประเทศไทย

งบแสดงทรัพย์สินและหนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2516

ทรัพย์สิน			หนี้สิน		
เงินสด รายการเงินสดและเงินฝากธนาคารอื่น	24,756,838.47	บาท	เงินฝาก		
หลักทรัพย์สินรัฐบาลไทย (หมายเหตุ 2)	12,090,800.00	"	ทางถาวร	117,484,064.99	บาท
เงินให้กู้ยืม (หมายเหตุ 3)	701,767,093.39	"	ออมทรัพย์และเงินฝากประจำ	<u>307,876,005.17</u>	"
ตัวเงินรับและลูกหนี้จากการรับรองตัว	90,835,822.36	"	รวมเงินฝาก	<u>425,360,070.16</u>	"
เครื่องตกแต่งและเครื่องใช้สำนักงาน - ในราคาสุทธิตามบัญชี (หมายเหตุ 1)	9,293,792.86	"	หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทางถาวรอื่น ๆ	22,412,575.98	"
ทรัพย์สินอื่น (หมายเหตุ 4)	72,471,859.69	"	เงินกู้ยืม (หมายเหตุ 3)	233,890,642.53	"
ทรัพย์สินที่ต้องดำรงไว้ตามกฎหมาย (หมายเหตุ 5)	<u>75,000,000.00</u>	"	หนี้สินอื่น	25,755,605.03	"
			บัญชีสำนักงานใหญ่และสาขาอื่น		
			บัญชีเดินสะพัด	185,572,159.99	"
			เงินทุนที่นำเข้ามาจากสำนักงานใหญ่	75,000,000.00	"
			กำไรที่ยังไม่ได้จำหน่ายออก	<u>18,225,153.08</u>	"
			รวมบัญชีสำนักงานใหญ่และสาขาอื่น	<u>278,797,313.07</u>	"
รวมทรัพย์สิน	<u>986,216,206.77</u>	บาท	รวมหนี้สิน	<u>986,216,206.77</u>	บาท

หมายเหตุ โปรดดูหมายเหตุประกอบงบการเงิน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 5

ธนาคารเชสแมนแฮตตัน เอ็น.เอ.

สาขาประเทศไทย

งบกำไรขาดทุนและกำไรที่ยังไม่ได้จำหน่ายออก

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2516

รายได้

ดอกเบี้ยจากการให้กู้ยืมและส่วนลดรับ	41,827,075.34	บาท
กำไรจากการปริวรรตเงินตรา	35,317,515.86	"
ค่าธรรมเนียมและบริการ	5,915,511.95	"
ดอกเบี้ยรับจากหลักทรัพย์รัฐบาล	4,488,760.87	"
อื่น ๆ	370,866.93	"

รวมรายได้

87,919,630.95 "

ค่าใช้จ่าย

ดอกเบี้ยเงินฝากและหนี้สินอื่น	20,418,159.92	"
เงินเดือนและเบี่ยเลี้ยง	12,545,580.20	"
เงินสำรองเลี้ยงชีพและประโยชน์อื่นสำหรับพนักงาน	3,772,758.73	"
หนี้สูญตัดบัญชี (หมายเหตุ 1)	43,035.99	"
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น ๆ	16,426,833.02	"

รวมค่าใช้จ่าย

53,206,367.86 "

กำไรก่อนหักภาษีเงินได้

34,713,263.09 "

ภาษีเงินได้ตั้งสำรอง (หมายเหตุ 6)

5,017,403.45 "

กำไรสุทธิ

29,695,859.64 "

กำไรส่งไปสำนักงานใหญ่

6,914,418.29 "

กำไรที่ยังไม่ได้จำหน่ายออกก่อนหักภาษีเงินได้ในการจำหน่ายกำไรนั้นออก

22,781,441.35 "

ภาษีเงินได้ในกิจการจำหน่ายกำไรออกตั้งสำรอง

4,556,288.27 "

กำไรที่ยังไม่ได้จำหน่ายออก

18,225,153.08 บาท

หมายเหตุ โปรดดูหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ธนาคารเซสมแนแอสตัน เอ็น.เอ.

สาขาประเทศไทย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2516

1. นโยบายการบัญชี

ก. นโยบายการตัดค่าเสื่อมราคาและรายการตัดบัญชี

สาขาตัดค่าเสื่อมราคาเครื่องตกแต่งและเครื่องใช้สำนักงานโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณของทรัพย์สิน ค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานมีจำนวนเงิน 1,152,365 บาท

ส่วนปรับปรุงอาคารเข้าจำนวน 5,877,382 บาท ได้ตัดบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายด้วยวิธีเดียวกัน ซึ่งในปีนี้มีรายจ่ายดังกล่าวที่ตัดบัญชีมีจำนวนเงิน 982,536 บาท

ข. หนี้สูญตัดบัญชี

สาขาถือปฏิบัติในการตัดบัญชีลูกหนี้ที่เรียกเก็บเงินไม่ได้ เป็นหนี้สูญในรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้พิจารณาแล้วว่าลูกหนี้นั้น ๆ สูญจริง

2. หลักทรัพย์รัฐบาลไทย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2516 หลักทรัพย์รัฐบาลซึ่งประกอบด้วยพันธบัตรรัฐบาลได้ฝากไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

เป็นหลักทรัพย์สำหรับการค้ำประกันที่ออกให้กระทรวงพาณิชย์	2,000,000	บาท
เป็นส่วนหนึ่งของ เงินสำรอง	<u>10,090,800</u>	"
รวม	<u>12,090,800</u>	บาท

การค้าประกันต่อกระทรวงพาณิชย์นั้น เป็นการประกันส่งข้าวออกนอกประเทศ
ซึ่งมีจำนวนเงิน 1,907,920 บาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2516

3. เงินให้กู้ยืม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2516 บัญชีนี้ได้รวมตัวเงินลูกค้าซึ่งนำไปขายลดต่อธนาคาร
แห่งประเทศไทย เป็นจำนวนเงิน 32,196,800 บาท และได้แสดงไว้ภายใต้หัวข้อเงินกู้ยืมในงบดุล

4. ทรัพย์สินอื่น

บัญชีนี้รวมรายการเงินสดและตัวเงินจำนวน 2,966,295 เหรียญ ส.ร.อ.
ซึ่งเท่ากับ 60,314,430 บาท ที่ส่งไปเรียกเก็บและรอการหักบัญชีจากสำนักงานใหญ่

5. ทรัพย์สินที่ต้องดำรงไว้ตามกฎหมาย

บัญชีนี้ประกอบด้วย

พันธบัตรรัฐบาล (ฝากไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทย)	47,309,000	บาท
เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทย	25,000,000	"
เงินลงทุนในหุ้นของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่ง ประเทศไทย จำกัด จำนวน 2,691 หุ้น	<u>2,691,000</u>	"
รวม	<u>75,000,000</u>	บาท

6. ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ตั้งสำรองสำหรับปีมีจำนวนเงิน 5,017,403 บาท ซึ่งเป็นยอดสุทธิ
หลังจากหักผลประโยชน์ที่ได้รับทางด้านภาษีอากรเนื่องจากผลขาดทุนสะสมยกมาจำนวน เงินประมาณ
4,150,000 บาท

7. สัญญาเช่าระยะยาว

สาขาได้เช่าที่ทำการในราคา 4,573,545 บาท ซึ่งได้ชำระค่าเช่าล่วงหน้าเป็น
เวลา 3 ปี นับตั้งแต่วันที่ 9 กันยายน 2515 เป็นต้นไป และมีสิทธิต่ออายุการเช่าได้อีก 3 ปี สาขา

ได้จ่ายเงินประกันให้กับผู้ให้เข้าตามข้อตกลงในสัญญาเข้าเป็นเงิน 4,573,545 บาท โดยจะถือเป็นค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าในกรณีที่มีการต่ออายุการเช่าเมื่อสัญญาเช่าได้หมดอายุลง

8. ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นภายหลัง

ในการดำเนินธุรกิจโดยปกตินั้น สาขาย่อมมีภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหลังจากการค้าประกัน การให้เครดิตและอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งไม่ได้แสดงไว้ในงบการเงินนี้ สาขาคาดว่าจะไม่มีการสูญเสียจากรายการดังกล่าว

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธนาคาร ไทเกียว จำกัด
 รายการย่อแสดงหนี้สินและสินทรัพย์
 ณ วันที่ 31 มีนาคม 2516

หนี้สิน		สินทรัพย์	
เงินฝาก	310,847,620.83	เงินสดในมือและเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ประเทศไทยและธนาคารอื่น	131,155,066.91
เงินกู้ยืม	79,576,000.00	เงินลงทุน หลักทรัพย์รัฐบาลไทย	19,371,000.00
หนี้สินอื่น	51,469,164.36	เงินให้กู้ยืม ตัวเงิน	366,392,274.82
บัญชีกำไรและขาดทุน กำไรประจำงวดปี	17,459,629.20	เงินใหญ่และ เบิกเกินบัญชี	596,421,670.20
โอนจัดสรรกำไรประจำงวด ๖ เดือน	7,661,270.95	ที่ทำการธนาคารและ เครื่องใช้	2,782,231.44
บัญชีสำนักงานใหญ่และสาขา	674,056,867.27	สินทรัพย์อื่น	12,025,767.54
เงินสำรองอื่น	2,400,000.00	สินทรัพย์ที่ต้องดำรงไว้ตามกฎหมาย	
เงินทุนตามกฎหมาย		หลักทรัพย์รัฐบาลไทย	84,729,000.00
เงินที่จัดเข้ามาจากสำนักงานใหญ่	90,000,000.00	หุ้นบริษัท เงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	3,271,000.00
		หุ้นกู้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกันคนเงินและ คอกเบี้ย	2,000,000.00
	<u>1,218,148,010.91</u>		<u>90,000,000.00</u>
			<u>1,218,148,010.91</u>

หมายเหตุ ธนาคารได้มีการออกหนังสือค้ำประกัน เป็นจำนวนเงิน 2,133,826,107.17 บาท

ธนาคารไทเกียว จำกัด
 (ลงชื่อ) สมศักดิ์ บุญสุนานนท์
 (นายสมศักดิ์ บุญสุนานนท์)
 สมุหบัญชี

รายงานผู้สอบบัญชี

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบดุล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2516 และงบกำไรขาดทุนสิ้นสุด
 วันเดียวกันของธนาคารไทเกียว จำกัด ตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งรวมทั้ง
 การทดสอบรายการบัญชีและวิธีการตรวจสอบอื่นที่เห็นว่าจำเป็น
 ข้าพเจ้าเห็นว่า งบดุลและงบกำไรขาดทุนนี้ แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 มีนาคม
 2516 และผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของธนาคารไทเกียว จำกัด โดยถูกต้อง
 ตามที่ควร และได้ทำขึ้นตามหลักบัญชีที่รับรองทั่วไป

(ลงชื่อ)

ลิขิต สันตวานนท์
 (นายลิขิต สันตวานนท์)
 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต 2328/2513

ตาราง 7

ธนาคาร โตเกียว จำกัด

งบกำไรและขาดทุน

สำหรับงวดปีสิ้นสุดเพียงวันที่ มีนาคม

รายได้จากการดำเนินงาน

ดอกเบี้ยจากพันธบัตรรัฐบาล	8,166,000.00	
ดอกเบี้ยและเงินปันผลจากหลักทรัพย์อื่น ๆ	414,444.77	
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ ยืม และซื้อลด	76,255,029.36	
ค่าธรรมเนียมรับ	9,941,450.43	
กำไรจากปริวรรตต่างประเทศ	11,732,568.21	
รายได้ดำเนินการอื่น ๆ	24,645.00	106,534,137.77

ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน

เงินเดือนและค่าจ้าง	7,761,784.22	
เงินรางวัลพนักงานและอื่น ๆ	1,453,524.16	
ดอกเบี้ยเงินฝาก	25,215,089.83	
ดอกเบี้ยและส่วนลดระหว่างสาขา	27,868,718.44	
ค่าธรรมเนียมและค่าบริการจ่าย	283,187.72	
ค่าภาษีอื่น ๆ และค่าเช่าอาคาร	4,147,848.41	
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารและเครื่องตกแต่ง	3,151,017.81	
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานเบ็ดเตล็ด	1,952,276.11	71,833,446.70

รวมรายได้สุทธิ		34,700,691.07
หัก สรรองหนี้สูญ		1,727,788.04
กำไรก่อนหักภาษีเงินได้		32,972,903.03
หัก ภาษีเงินได้นิติบุคคล		15,513,273.83
กำไรสุทธิประจำงวด		17,459,629.20

จากตัวอย่างงบดุลธนาคารสาขาของธนาคารต่างประเทศ 2 แห่ง ในจำนวน "13 แห่ง"³⁸
จะแสดงงบดุลต่อสาธารณชนตามแบบ ธ.พ. 1.2 ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้

2. กิจการบริษัทเงินทุนจะแสดงงบการเงินต่อสาธารณชนในลักษณะที่แตกต่างกันไป
ส่วนใหญ่ยังไม่รู้จะมีแนวความคิดในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอเพื่อประโยชน์ผู้ใช้งบการ
เงินนั้น ๆ แต่บางแห่งก็ให้ข้อมูลได้มากพอสมควร ดังเช่นตัวอย่างเปรียบเทียบดังต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

---

³⁸ จากแหล่งเดียวกัน หน้า 18

ตาราง 8

บริษัทสินอุตสาหกรรมไทย จำกัด
งบดุล ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2516
(เปรียบเทียบตัวเลขปี 2515)

	ทรัพย์สิน	
	2516	2515
ทรัพย์สินหมุนเวียน		
เงินสดในมือและฝากธนาคาร	20,354	209,742
ตัวแลกเปลี่ยนรับและลูกหนี้เงินกู้ ทางถาม-บริษัทในเครือซิเมนต์ไทย (อุทมาเขต 2)	29,800,000	107,872,862
ระยะสั้น-อื่น ๆ - สุทธิ	5,215,977	18,225,114
ลูกหนี้ บริษัทในเครือซิเมนต์ไทย (อุทมาเขต 2)	-	2,713,583
อื่น ๆ	1,419,145	1,095,636
รวมทรัพย์สินหมุนเวียน	36,455,476	130,116,937
ลูกหนี้ระยะยาว		
ตัวสัญญาใช้เงินรับจากบริษัทในเครือซิเมนต์ไทย (อุทมาเขต 2)	150,000,000	200,000,000
เงินลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล - ในราคาทุน	2,000,000	-
รวมทรัพย์สิน	188,455,476	330,116,937
	<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</u>	
หนี้สินระยะสั้น		
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	244,185	645,404
ตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงินจ่าย ทางถาม	43,000,000	61,019,707
ระยะสั้น	80,553,346	202,500,000
เจ้าหนี้และค่าใช้จ่ายจ้างจ่าย บริษัทในเครือซิเมนต์ไทย (อุทมาเขต 2)	54,756	17,973
อื่น ๆ	4,411,127	4,474,773
รวมหนี้สินระยะสั้น	128,263,414	268,666,857
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
หุ้นทุนที่จดทะเบียนและชำระเต็มมูลค่าแล้ว 600,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท	60,000,000	60,000,000
กำไร (ขาดทุน) สะสม	995,000	995,000
จัดสรรสำหรับสำรองตามกฎหมาย	(802,938)	455,080
ส่วนที่ไม่ได้จัดสรร	192,062	1,450,080
รวมกำไรสะสม		
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น (มูลค่าตามบัญชีหุ้นละ 100.32 บาท ในปี 2516 และ 102.42 บาท ในปี 2515)	60,192,062	61,450,080
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	188,455,476	330,116,937
(ไปรคอุทมาเขตประกอบงบการเงินและรายงานการสอบบัญชีของนายยุกต์ ณ ถลาง ลงวันที่ 30 มกราคม 2517)		

ตาราง 9

บริษัทสินอุตสาหกรรมไทย จำกัด
งบกำไรขาดทุนและกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรร
สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 30 พฤศจิกายน 2516
(เปรียบเทียบตัวเลขปี 2515)

	บ า ท	
	2516	2515
รายได้		
ดอกเบี้ย-สุทธิจากดอกเบี้ยจ่าย 16,691,851 บาท ในปี 2516 และ 19,246,474 บาท ในปี 2515	4,256,141	6,004,329
อื่น ๆ	<u>6,467</u>	<u>37,776</u>
รวม	<u>4,262,608</u>	<u>6,042,105</u>
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและบริหาร	<u>5,520,626</u>	<u>5,673,479</u>
กำไร (ขาดทุน) ก่อนรายการพิเศษ	(1,258,018)	368,626
รายการพิเศษ-ผลขาดทุนจากการขายทรัพย์สินถาวร และเงินลงทุนในหุ้นทุน	<u>-</u>	<u>(3,850,014)</u>
ขาดทุนสุทธิ	(1,258,018)	(3,481,388)
กำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรรต้นปี	455,080	936,468
สำรองสำหรับราคาตลาดของเงินลงทุนที่ลดลงเสนอโอนกลับ	<u>-</u>	<u>3,000,000</u>
กำไร (ขาดทุน) สะสมที่ยังไม่ได้จัดสรรสิ้นปี	<u>(802,938)</u>	<u>455,080</u>
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น		
กำไร (ขาดทุน) ก่อนรายการพิเศษ	(2.10)	0.61
รายการพิเศษ	<u>-</u>	<u>(6.41)</u>
ขาดทุนสุทธิ	<u>(2.10)</u>	<u>(5.80)</u>

(โปรดดูหมายเหตุประกอบงบการเงินและรายการสอบบัญชีของนายบุศดี ฅ กลาง ลงวันที่ 30 มกราคม 2517)

รายงานผู้สอบบัญชี

เสนอ ผู้ถือหุ้นบริษัทสินอุตสาหกรรมไทย จำกัด

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบดุล ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2516 งบกำไรขาดทุนและกำไร
สะสมที่ไม่ได้จัดสรร สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทสินอุตสาหกรรมไทย จำกัด ตามมาตรฐาน
การสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งรวมทั้งการทดสอบรายการบัญชีและวิธีการตรวจสอบอื่นที่เห็นว่าจำเป็น

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2516
และผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทสินอุตสาหกรรมไทย จำกัด ตามมูลฐานที่
กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน 1 โดยถูกต้องตามที่ควร และได้ทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่
รับรองทั่วไป ซึ่งได้ถือปฏิบัติ เช่นเดียวกับปีก่อน

นายยุกต์ ณ ถลาง

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

สำนักงาน เอสจีวี-ณ ถลาง บริษัทจำกัด

968 ถนนพระราม 4

กรุงเทพมหานคร

30 มกราคม 2517

บริษัทสินอุตสาหกรรมไทย จำกัด

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2516

1. มูลฐานสำหรับงบการเงิน

ทุนของบริษัทเกือบทั้งหมดถือโดยบริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด กิจการที่มียุติส่วนใหญ่ของ บริษัทมีความเกี่ยวข้องกับบริษัทในเครือซีเมนต์ไทย ซึ่งถือได้ว่าเป็นสาระสำคัญ ฉะนั้นงบการเงินนี้จึงสะท้อนให้เห็นความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันบนมูลฐานที่ได้ตกลงร่วมกันในระหว่างบริษัทกับบริษัทในเครือซีเมนต์ไทย

2. บัญชีเกี่ยวกับบริษัทในเครือซีเมนต์ไทย

บัญชีเกี่ยวข้องกับบริษัทในเครือซีเมนต์ไทย ส่วนมากได้แก่การออก หรือซื้อตั๋วสัญญาใช้เงิน ตัวแลกเงิน และค่าใช้จ่ายในระหว่างบริษัทในเครือซีเมนต์ไทย

3. ผลขาดทุนยกไป

ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2516 บริษัทมีผลขาดทุนจากการดำเนินงานซึ่งมีสิทธิถือหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้ในปีต่อ ๆ ไปประมาณ 2,645,000 บาท ในจำนวนนี้มีจำนวนเงินประมาณ 162,000 บาท จะหมดสิทธิลงในปี 2519 ส่วนยอดที่เหลือมีสิทธิหักได้จนถึงปี 2520

4. การจัดหมวดหมู่บัญชีใหม่

บัญชีบางหมวดของปี 2515 ได้จัดประเภทใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการแสดงงบการเงินของปี 2516

จากตัวอย่างงบการเงินข้างต้น มีข้อน่าสังเกตว่า บริษัทสินอุตสาหกรรม จำกัด แสดงงบการเงินในแบบรายงาน (Report Form) และมีหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งเป็นส่วนเกินจากข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย ส่วนบริษัทคาเธ่ย์ทรัสต์ จำกัด แสดงตัวเลขในงบการเงินเพียงปีเดียว ซึ่งน้อยกว่าที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้แสดงตัวเลขเปรียบเทียบกัน 2 ปี

3. กิจกรรมประกันวินาศภัยและประกันชีวิต เท่าที่เป็นมาบริษัทที่จดทะเบียนตามกฎหมายไทย และกิจการที่เป็นสาขาของบริษัทต่างประเทศ มักแสดงงบการเงินต่อสาธารณชน เพียงเท่าที่กฎหมายกำหนด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัญชีกิจการประกันอัคคีภัย ของบริษัทอาคเนย์ประกันภัย จำกัด

ประจำปี เพียงวันที่ 31 ธันวาคม 2515

2514		2515	2514		2515
3,791,040.25 (1,893,919.24) 4,913,107.45 2,188,020.62	เงินค่าสินไหมตามกรมธรรม์ หักจำนวนที่เอาประกันมาแล้ว จ่ายในระหว่างปี ค่านายหน้า ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการ เงินกำไรยกไปบัญชีกำไรและขาดทุน	3,894,414.12 (82,590.43) 5,347,643.67 749,659.03	3,703,269.39 7,008,013.49 357,436.33 732,735.27	ทุนประกันเมื่อต้นปี เงินสำรองสำหรับภัยที่รับเสี่ยงซึ่งยังไม่หมดอายุ เบี้ยประกันหักจำนวนที่เอาประกันต่อแล้ว ดอกเบี้ยและเงินปันผล ค่าเช่าบ้าน	2,803,205.40 10,133,348.50 348,752.48 677,159.31
2,803,205.40	ทุนประกันเมื่อสิ้นปีตามที่แสดงในงบดุล เงินสำรองสำหรับภัยที่รับเสี่ยงซึ่งยังไม่หมดอายุ คิดเป็นร้อยละ 40 ของเบี้ยประกันที่ได้รับในปี	4,053,339.40			
11,801,454.48		13,962,465.69	11,801,454.48		13,962,465.69

บัญชีกิจการประกันการขนส่ง ของบริษัทอาคเนย์ประกันภัย จำกัด

ประจำปี เพียงวันที่ 31 ธันวาคม 2515

2514		2515	2514		2515
2,317,220.20 (672,381.94) 2,157,664.26 815,364.15	เงินค่าสินไหมตามกรมธรรม์ หักจำนวนที่เอาประกันต่อแล้ว จ่ายในระหว่างปี ค่านายหน้า ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการ เงินกำไรยกไปบัญชีกำไรและขาดทุน	2,168,204.34 (724,248.80) 2,844,926.98 1,487,590.16	850,615.47 5,508,573.87 151,511.74 310,595.14	ทุนประกันเมื่อต้นปี เงินสำรองสำหรับภัยที่รับเสี่ยงซึ่งยังไม่หมดอายุ เบี้ยประกันหักจำนวนที่เอาประกันต่อแล้ว ดอกเบี้ยและเงินปันผล ค่าเช่ารับ	2,203,429.55 5,034,806.08 187,703.26 364,456.22
2,203,429.55	ทุนประกันเมื่อสิ้นปีตามที่แสดงในงบดุล เงินสำรองสำหรับภัยที่รับเสี่ยงซึ่งยังไม่หมดอายุ คิดเป็นร้อยละ 40 ของเบี้ยประกันที่ได้รับในปี	2,013,922.43			
6,821,296.22		7,790,395.11	6,821,296.22		7,790,395.11

ตาราง 13 (ต่อ)

บัญชีกำไรและขาดทุน ของบริษัทออคเนย์ประกันภัย จำกัด

ประจำปีเพียงวันที่ 31 ธันวาคม 2515

2514		2515		2514		2515	
238,958.67	ขาดทุนยกมาจากบัญชีกิจการประจำปี	-	2,188,020.62	กำไรยกมาจากบัญชีกิจการประจำปี		749,659.03	
2,764,426.10	การประกันเบ็ดเตล็ด	3,644,953.70	815,364.15	การประกันอัคคีภัย		1,487,590.16	
	กำไรยกไปบัญชีจัดสรรกำไรและขาดทุน		-	การประกันการขนส่ง		1,407,704.51	
				การประกัน เบ็ดเตล็ด		3,644,953.70	
3,003,384.77		3,644,953.70	3,003,384.77				

บัญชีจัดสรรกำไรและขาดทุน ของบริษัทออคเนย์ประกันภัย จำกัด

ประจำปีเพียงวันที่ 31 ธันวาคม 2515

2514		2515		2514		2515	
2,801,536.28	กำไรยกไปลงงบดุล	3,666,489.98	37,110.18	กำไรยกมาจากปีก่อน		21,536.28	
			2,764,426.10	กำไรยกมาจากบัญชีกำไรขาดทุน		3,644,953.70	
2,801,536.28		3,666,489.98	2,801,536.28			3,666,489.98	

ศูนย์...
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 15

<u>รายละเอียดทรัพย์สินเบ็ดเตล็ด</u>	<u>บาท</u>
เงินมัดจำ	47,790.00
อาคารแสดมปีรับคืน	1,675.00
ค่าสินไหมรับคืนจากรากทรัพย์สิน	7,500.00
อื่น ๆ	10.00
สิทธิสัญญาเช่า	19,500.00
รวม	<u>76,475.00</u>
<u>รายละเอียดหนี้สินเบ็ดเตล็ด</u>	
อาคารแสดมปี	100,909.00
หนี้สัญญารับคืน	3,800.00
เงินฝากพนักงานค้ำจ่าย	800.00
เบี้ยประกันค้ำจ่าย	40,579.00
ภาษีเงินได้พนักงานค้ำจ่าย	7,361.00
ค่าใช้จ่ายส่วนเฉลี่ยของสำนักงานใหญ่ค้ำจ่าย	72,142.00
รวม	<u>225,591.00</u>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 16

บริษัท นิวซีแลนด์อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด

สาขาประเทศไทย

บัญชีทำการค้า กำไร และขาดทุน

ประจำงวดสิ้นสุดเพียงวันที่ 31 ธันวาคม 2516

ค่าสินไหมทดแทนจากกรมธรรม์ต่าง ๆ (หักประกันต่อแล้ว)			เงินสำรองสำหรับการเสี่ยงภัยที่ยังไม่หมดอายุต้นงวด		
จากการประกันวินาศภัยประเภทอัคคีภัย	1,452,021.00		จากการประกันวินาศภัยประเภทอัคคีภัย	1,255,109.00	
จ่ายระหว่างปี	245,262.00		จากการประกันวินาศภัยประเภทภัยทางทะเล	675,674.00	
บวก ค่าจ่ายสุทธิเมื่อสิ้นงวดบัญชีปัจจุบัน	1,697,285.00	1,438,226.00	จากการประกันวินาศภัยประเภทอุบัติเหตุ	1,577,130.00	3,507,913.00
หัก ค่าจ่ายสุทธิเมื่อสิ้นงวดบัญชีก่อน	1,697,285.00		เบี่ยงประกัน (หัก เบี่ยงประกันต่อแล้ว)		
จากการประกันวินาศภัยประเภทภัยทางทะเล	698,207.00		จากการประกันวินาศภัยประเภทอัคคีภัย	2,534,909.00	
จ่ายระหว่างปี	738,010.00		จากการประกันวินาศภัยประเภทภัยทางทะเล	1,783,574.00	
บวก ค่าจ่ายสุทธิเมื่อสิ้นงวดบัญชีปัจจุบัน	1,436,217.00	628,955.00	จากการประกันวินาศภัยประเภทอุบัติเหตุ	3,659,625.00	7,978,108.00
หัก ค่าจ่ายสุทธิเมื่อสิ้นงวดบัญชีก่อน	807,262.00				
จากการประกันวินาศภัยประเภทอุบัติเหตุ	1,371,052.00				
จ่ายระหว่างปี	1,027,156.00				
บวก ค่าจ่ายสุทธิเมื่อสิ้นงวดบัญชีปัจจุบัน	2,758,200.00	2,084,424.00			
หัก ค่าจ่ายสุทธิเมื่อสิ้นงวดบัญชีก่อน	673,784.00				
ค่านายหน้า	545,747.00				
จากการประกันวินาศภัยประเภทอัคคีภัย	246,606.00	1,420,247.00			
จากการประกันวินาศภัยประเภทภัยทางทะเล	627,694.00				
จากการประกันวินาศภัยประเภทอุบัติเหตุ					
เงินสำรองสำหรับการเสี่ยงภัยที่ยังไม่หมดอายุงวดนี้	1,013,964.00				
จากการประกันวินาศภัยประเภทอัคคีภัย	713,429.00	3,191,243.00			
จากการประกันวินาศภัยประเภทภัยทางทะเล	1,463,850.00	2,722,926.00			
จากการประกันวินาศภัยประเภทอุบัติเหตุ					
กำไรขั้นต้นยกไป		11,486,021.00			11,486,021.00
		1,852,587.00	กำไรขั้นต้นยกมา		
		333,981.00	รายได้จากการลงทุนอื่น ๆ		
		1,390,767.00			
		3,577,335.00			2,722,926.00
					854,400.00
					3,577,335.00

ตาราง 17

รายละเอียดค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

	<u>บาท</u>
เงินเดือน	976,504.94
โบนัส	39,016.00
เงินสะสม	13,655.49
ค่าเช่า	87,655.96
ค่าใช้จ่ายโยกย้ายสำนักงาน	25,853.04
ค่ารับรอง	44,506.05
ค่าเช่าสำนักงาน	155,340.00
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสำนักงาน	13,530.21
ค่าโฆษณา	28,131.02
ค่าทนายความและค่าสอบบัญชี	50,941.00
ค่าการกุศล	200.00
ค่าบำรุงสมาคมประกันภัย	17,024.85
ค่าหนังสือพิมพ์	7,200.00
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	57,994.83
ค่าพาหนะ	75,824.09
ค่าใช้จ่ายรถยนต์	55,663.54
ค่าเสื่อมราคารถยนต์	27,742.67
ค่าเสื่อมราคาเครื่องใช้สำนักงานและเครื่องตกแต่ง	26,112.79
ค่าโทรเลข โทรศัพท์	42,579.74
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	15,506.95
ค่าเครื่องจักรลงบัญชี	55,778.84
ค่าเวชภัณฑ์	12,285.50
ค่าภาษีการค้าและค่าธรรมเนียม	23,540.69
รวมทั้งสิ้น	<u>1,852,587.00</u>

รายละเอียดรายได้จากการลงทุนและอื่น ๆ

ดอกเบี้ยจาก - พันธบัตรรัฐบาลไทย	466,505.54
- เงินฝากธนาคารและบริษัทการเงิน	310,423.70
- กำไรจากการขายรถยนต์ (เบนซ์)	77,480.00
รวม	<u>854,409.24</u>

บริษัท อเมริกันอินเตอร์เนชันแนลแอสชูรันส์ จำกัด
สาขาประเทศไทย
รายการย่อแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2516

หนี้สิน	บาท	สินทรัพย์	บาท
เงินสำรองตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัยฯ	678,904.27	เงินสดในมือและเงินฝากธนาคาร	105,536,365.78
เงินสำรองตามพระราชบัญญัติประกันชีวิตฯ	425,028,519.00	เงินลงทุน	
เงินที่ต้องจ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย	3,846,624.51	หลักทรัพย์รัฐบาลไทย	66,020,100.00
เบี้ยประกันภัยรับล่วงหน้าและหนี้สินอื่น ๆ ตามกรมธรรม์	30,087,866.82	หลักทรัพย์อื่น	<u>58,693,557.35</u>
เงินประกันที่บริษัทถือไว้ตามสัญญาประกันต่อและสัญญาอื่น ๆ	1,559,234.69	เงินให้กู้ยืม	
ภาษี ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และเบี้ยประกันต่อค้างจ่าย	21,689,045.89	โดยมีกรมธรรม์ประกันภัย เป็นประกัน	121,447,756.75
หนี้สินอื่น ๆ	18,419,618.71	โดยมีทรัพย์สินทำจำนอง เป็นประกัน	52,618,280.86
บัญชีเดินสะพัดสำนักงานใหญ่	22,350,132.25	โดยมีธนาคารค้ำประกัน	<u>74,215,692.73</u>
เงินกองทุน		เงินวางประกัน เงินที่ต้องจ่ายตามกรมธรรม์และเงินอื่นตามสัญญาประกันต่อ	248,281,730.30
เงินรับจากสำนักงานใหญ่	13,640,000.00	รายได้และดอกเบียจากการลงทุนค้างรับ	2,820,917.14
เงินสำรองและกำไรสุทธิคงเหลือจากการจัดสรร	<u>8,331,860.39</u>	ที่ทำการบริษัทและเครื่องใช้	39,483,636.77
	545,631,806.53	ทรัพย์สินอื่น ๆ	23,493,322.09
			<u>1,302,177.06</u>
			545,631,806.53

นายสมมาตร สีมากุล

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
เลขที่ 1520

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วอลเตอร์ เอส คอลเพิน

กรรมการของบริษัท

สินทรัพย์ตามงบดุลสำนักงานใหญ่และบริษัทในเครือ
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2516 คิดเป็นเงินบาท

4,293,192,588.00

กิจการที่ไม่มีพันธสัญญาโดยเฉพาะ

ธุรกิจทุกประเภทในประเทศไทย นอกเหนือจากกิจการธนาคาร ธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลัก
ทรัพย์ และประกันภัย ยังไม่มีกฎหมายใดที่จะกำหนดขอบเขตการเปิดเผยข้อมูล ในทางปฏิบัติจึงไม่
มีหลักเกณฑ์ใดที่ทำให้ธุรกิจเกิดความรู้สึกว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องเปิดเผยข้อมูลใด ๆ ที่จำเป็นแก่สา-
ธารณชนที่จะใช้ขงบการเงิน เพื่อให้ไม่ให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญ เท่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ขงบการเงิน
เหล่านี้จะแตกต่างกันเล็กน้อยเพียงใดก็ต้องขึ้นอยู่กับทัศนคติของผู้บริหารเป็นสำคัญ หากผู้บริหารใด
เล็งเห็นความจำเป็นที่ต้องเปิดเผยให้ผู้ใช้งบการเงินทราบ ก็จะเปิดเผยเพิ่มขึ้นบ้าง หากผู้บริหาร
ใดไม่ให้ความสำคัญแก่สาธารณชนก็พยายามที่จะแสดงรายการ หรือข้อมูลให้น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้

จากข้อเท็จจริงเท่าที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้ จะเห็นว่าธุรกิจต่าง ๆ แสดงงบการเงินแตก
ต่างกันมาก มีตั้งแต่งบการเงินที่แทบจะไม่ให้ประโยชน์แก่ผู้ใช้งบการเงินเลย จนถึงงบการเงินที่
เปิดเผยข้อมูลมากพอสมควร พอที่จะแบ่งกลุ่มการเปิดเผยข้อมูลออกดังนี้

1. แสดงงบการเงินอย่างย่อที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผู้ใช้งบการเงินเกือบไม่ได้ประโยชน์
อะไรเลยจากข้อมูลที่แสดงนั้น
2. แสดงงบการเงินโดยหมายเหตุประกอบงบการเงิน อันจะให้ประโยชน์แก่ผู้ใช้งบการเงิน
เงินได้ดียิ่งขึ้น
3. แสดงงบการเงินมีหมายเหตุและตารางสำคัญ ๆ ประกอบงบการเงิน อันจะให้ประ
โยชน์แก่ผู้ใช้งบการเงินมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม และจะทำให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถใช้ตัวเลขเพื่อ
วิเคราะห์ฐานะและสมรรถภาพของกิจการนั้น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น
4. แสดงงบการเงินโดยมีหมายเหตุประกอบงบการเงิน งบแสดงแหล่งที่มาและการใช้เง
เงินทุน งบกระแสเงินสด ตารางสำคัญ ๆ ประกอบงบการเงิน และรายงานของกรรมการบริษัท
การแสดงผลงบการเงินตามลักษณะนี้จะให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้งบการเงินได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด

ตัวอย่าง การแสดงผลงบการเงินของกิจการต่าง ๆ ที่ไม่มีพันธสัญญาโดยเฉพาะ

ตาราง 19

บริษัท สวนบ้านอ่างจันทบุรี จำกัด

งบดุล

ลงวันที่ 31 ธันวาคม 2516

ทุนและหนี้สิน		สินทรัพย์	
<u>ทุน</u>		<u>ที่ดิน</u>	867,716.50
จดทะเบียน 1,219 หุ้น มูลค่า		ที่ดิน (ติดจำนอง)	190,000.00
หุ้นละ 50.00 บาท เรียกและ		โรงเรียนและที่ทำการ	177,944.16
ชำระครบแล้ว	60,950.00	หัก ค่าเสื่อมราคา	8,573.78
			169,370.38
<u>ทุนสำรองตามกฎหมาย</u>	6,500.00	รถยนต์และรถอื่น ๆ	165,275.08
<u>ทุนสำรองเพื่อขยายกิจการ</u>	1,098,029.46	หัก ค่าเสื่อมราคา	18,740.02
			146,535.06
<u>กำไรสะสม</u>		เครื่องมือ, เครื่องจักร	
ยกมา	170,548.73	และของใช้	126,910.86
<u>บวก กำไรสุทธิ</u>	183,909.26	หัก ค่าเสื่อมราคา	16,083.99
	354,457.99		110,826.87
	1,519,937.45	ครุภัณฑ์สำหรับออฟฟิส	8,563.13
		หัก ค่าเสื่อมราคา	1,712.63
<u>เจ้าหนี้</u>			6,850.50
เงินเบิกเกินบัญชี	97,545.01	ไฟฟ้าและอุปกรณ์	2,488.27
เงินยืม	100,000.00	หัก ค่าเสื่อมราคา	497.65
เงินมัดจำซื้อต้นยาง	4,000.00		1,990.62
บัญชีหัก	81,800.00	เครื่องใช้น้ำและน้ำ	36,609.65
		หัก ค่าเสื่อมราคา	5,461.45
<u>ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย</u>			31,148.20
รางวัลผู้อำนวยการ	47,669.72		1,522,438.13
รางวัลผู้จัดการ	15,889.91	หุ้นบริษัทอุตสาหกรรมยางตะวันออก จำกัด	
เงินกันไว้สำหรับภาษีเงินได้	19,259.73	100 หุ้น ๆ ละ 1,000.00 บาท	100,000.00
ของบริษัท		ชำระแล้วหุ้นละ 1,000.00 บาท	
			100,000.00
		เนือยาง	40,510.60
		พัสดุ	2,216.90
		เบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า	2,147.45
		ผู้จัดการสวน	95,784.35
		ลูกหนี้	92,800.00
		เงินสด	
		เงินฝากธนาคาร	4,315.59
		เงินสดในมือ	23,888.80
			28,204.39
บาท	1,886,101.82	บาท	1,886,101.82

ตาราง 20

บริษัท สวนบ้านอ่างจันทบุรี จำกัด

บัญชีกำไรขาดทุน

ประจำปีเพียงวันที่ 31 ธันวาคม 2516

ค่าใช้จ่ายแผนกกลาง	275,182.19	กำไรแผนกสวนยาง	610,171.14
ค่าเสื่อมราคา	29,524.08	ขาดทุนแผนกสวนผลไม้	(40,066.30)
กำไรสุทธิจากการดำเนินงาน	266,728.62	รายได้เบ็ดเตล็ด	1,330.05
บาท	571,434.89	บาท	571,434.89
เงินกันไว้สำหรับภาษีเงินได้ของบริษัท	19,259.73	กำไรสุทธิจากการดำเนินงาน	266,728.62
รางวัลผู้อำนวยการ	47,669.72		
รางวัลผู้จัดการ	15,889.91		
กำไรสุทธิ	183,909.26		
บาท	266,728.62	บาท	266,728.62

รายงานผู้สอบบัญชี

สำนักงานขอรายงานต่อผู้ถือหุ้นบริษัท สวนบ้านอ่างจันทบุรี จำกัด ว่าสำนักงานได้ตรวจสอบงบดุล ลงวันที่ 31 ธันวาคม 2516 และบัญชีกำไรขาดทุนประจำปีของบริษัท สวนบ้านอ่างจันทบุรี จำกัด กับสมุดบัญชี และได้รับข้อความชี้แจงอันจำเป็นแก่การสอบบัญชีแล้ว จึงเห็นว่างบดุลฉบับที่กล่าวได้ทำขึ้นโดยถูกถ้วนควรฟังว่า สำแดงให้เห็นการงานของบริษัทที่เป็นอยู่จริง และตามที่ควรในวันที่ 31 ธันวาคม 2516 และบัญชีกำไรขาดทุน แสดงผลงานประจำปีตามจริงและตามควร เงินสดในมือผู้อำนวยการถือตามคำรับรองของผู้อำนวยการ

สำนักงานไชยยศ

(ลงชื่อ)

พระยาไชยยศสมบัติ

(พระยาไชยยศสมบัติ)

ชาเตอร์ดแอกเคาน์แตนต์

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขที่ 103

บริษัท เอนิเมนต์ไทย จำกัด

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2516

(เปรียบเทียบตัวเลขปี 2515)

ทรัพย์สิน	บาท		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	บาท	
	2516	2515		2516	2515
ทรัพย์สินหมุนเวียน			หนี้สินระยะสั้น		
เงินสดในมือและฝากธนาคาร	3,757,018	1,410,584	เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	209,977,585	72,301,520
ลูกหนี้การค้า	9,323,258	21,042,790	เจ้าหนี้และค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	106,972,424	108,601,225
ลูกหนี้อื่น ๆ	4,902,400	8,480,695	ภาษีเงินได้	62,594,650	37,491,615
สินค้าและวัสดุคงคลังในราคาทุน (หมายเหตุ 2)			หนี้สินระยะยาวที่ต้องชำระในปี 2517 (หมายเหตุ 7)	181,135,799	270,922,847
สินค้าผลิตสำเร็จแล้ว	15,132,446	17,931,773	เงินปันผลงวดสุดท้ายที่เสนอจัดสรร (หมายเหตุ 2)	56,960,000	49,840,000
สินค้านำระหว่างผลิต	25,496,416	14,095,948	รวมหนี้สินระยะสั้น	617,640,458	539,157,207
วัตถุดิบ	50,783,192	43,605,002	รายได้รอการตัดบัญชี (หมายเหตุ 3)	11,394,475	-
วัสดุของใช้สิ้นเปลืองและอื่น ๆ	185,660,750	165,087,679	สำรองเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (หมายเหตุ 6)	16,688,000	-
สินค้าและวัสดุระหว่างขนส่ง	18,423,001	15,044,101	หนี้สินระยะยาว-สุทธิจากยอดที่แสดงในหนี้สินระยะสั้น (หมายเหตุ 7)		
เงินชำระล่วงหน้าค่าสินค้าและวัสดุ	19,958,526	10,267,454	สิทธิอันดับแรก	303,633,884	454,087,971
รวมทรัพย์สินหมุนเวียน	333,437,007	296,966,026	สิทธิอันดับรอง	192,000,000	192,000,000
ลูกหนี้ผ่อนชำระ (หมายเหตุ 3)	30,559,864	-	รวมหนี้สินระยะยาว	495,633,884	646,087,971
เงินลงทุนในและเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือและบริษัทอื่น ๆ			ส่วนของผู้ถือหุ้น		
บริษัทในเครือ (หมายเหตุ 4)	772,324,943	825,450,936	ทุนเรือนหุ้น 7,400,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท		
บริษัทอื่น ๆ (หมายเหตุ 5)	46,805,532	39,889,952	ทุนจดทะเบียน 3,600,000 หุ้น จดทะเบียนนิติพิเศษ		
รวมเงินลงทุนและเงินให้กู้ยืม	819,130,475	865,340,888	เพิ่มทุน 3,800,000 หุ้น ออกหุ้นและชำระเต็มมูลค่าแล้ว 7,120,000 หุ้น	712,000,000	712,000,000

ทรัพย์สิน	บาท		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	บาท	
	2516	2515		2515	2515
ทรัพย์สินถาวร - ในราคาทุน (หมายเหตุ 2)					
ที่ดินรวมค่าปรับปรุง	45,273,891	45,683,234			
ทรัพย์สินถาวรธรรมชาติ	10,713,457	10,713,457			
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	486,408,791	472,521,791			
เครื่องจักรและอุปกรณ์	1,145,359,720	1,118,343,430			
ยานพาหนะและอุปกรณ์	110,108,776	100,272,850			
เครื่องใช้สำนักงาน	30,318,201	29,039,713			
โรงงานรวม เครื่องจักรและอุปกรณ์อยู่ในระหว่าง ก่อสร้าง ติดตั้ง หรือขนส่ง	75,151,523	33,371,003			
รวม	1,903,334,368	1,809,945,478			
หัก ค่าเสื่อมราคาและค่าสูญสิ้น	1,008,271,088	909,053,345			
ทรัพย์สินถาวรสุทธิ	895,063,280	900,892,133			
ทรัพย์สินอื่น					
ที่ดินที่มีได้ใช้ในการดำเนินงานรวมค่าปรับปรุง (สุทธิจากค่าเสื่อมราคาสะสมสำหรับค่าปรับปรุง 6,374,743 บาท ในปี 2516 และ 6,327,693 บาท ในปี 2515)	14,453,847	37,446,438			
รายการรอการตัดบัญชี	4,522,297	12,867,245			
เงินผ่อนชำระค่าบ้านและที่ดินจัดสรรให้ลูกจ้าง คงเหลือ	-	685,007			
รวมทรัพย์สินอื่น	18,976,144	50,998,690			
รวมทรัพย์สิน	2,097,166,770	2,114,197,737			
			กำไรสะสม		
			จัดสรรสำหรับ		
			สำรองตามกฎหมาย (หมายเหตุ 8)	71,200,000	60,500,000
			สำรองเพื่อการลดลงของราคาหุ้นที่ลงทุน	12,000,000	12,000,000
			สำรองสำหรับเหตุการณ์อื่นอาจเกิดขึ้น	60,000,000	60,000,000
			สำรองทั่วไป	87,120,000	80,000,000
			สำรองเงินปันผล	7,120,000	-
			ที่ยังไม่ได้จัดสรร	6,369,953	4,452,559
			รวมกำไรสะสม	243,809,953	216,952,559
			รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	955,809,953	928,952,559
			รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	2,097,166,770	2,114,197,737

ตาราง 22

บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด
งบกำไรขาดทุนและกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรร
สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2516
(เปรียบเทียบตัวเลขปี 2515)

	บาท	
	2516	2515
รายได้		
ขายสุทธิ	2,111,051,541	1,615,732,451
รายได้อื่น ๆ	8,630,445	9,993,312
รวมรายได้	2,119,681,986	1,625,725,763
ภาษีการค้าและภาษีเงินได้	92,339,707	92,032,534
ต้นทุนของสินค้าที่ขาย	1,633,660,304	1,188,543,591
กำไรขั้นต้น	393,681,975	345,149,638
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	123,871,255	119,259,463
ดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายทางการเงิน-สุทธิ	58,102,300	104,756,951
กำไรก่อนหักไว้จ่ายภาษีเงินได้	211,708,420	121,133,224
สำรองภาษีเงินได้	70,931,026	37,492,632
กำไรสุทธิ	140,777,394	83,640,592
กำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรร - ต้นปี	4,452,559	4,922,018
เงินปันผล	(113,920,000)	(106,370,051)
โอนจาก (เข้า) สำรอง		
ตามกฎหมาย	(10,700,000)	(6,500,000)
เงินปันผล	(7,120,000)	28,760,000
ทั่วไป	(7,120,000)	-
กำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรร - สิ้นปี	6,369,953	4,452,559 ^๒

โปรดดูหมายเหตุประกอบงบการเงินและรายงานการสอบบัญชีของ นายยุกต์ ฅ กลาง
ลงวันที่ 9 มีนาคม 2517

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ผู้ถือหุ้นบริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2516 งบกำไรขาดทุนและกำไร
สะสมที่ยังไม่ได้จัดสรร สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด ตามมาตรฐานการ
สอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งรวมทั้งการทดสอบรายการบัญชีและวิธีการตรวจสอบอื่นที่เห็นว่าจำเป็น

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบดุล งบกำไรขาดทุน และกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรรนี้ แสดง
ฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2516 และผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของ
บริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด โดยถูกต้องตามที่ควร ตามมูลฐานที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบ
การเงิน 1 และได้ทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งได้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับปีก่อน

นายยุक्त ฅ กลาง

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

สำนักงาน เอส ซี วี ฅ กลาง บริษัทจำกัด

968 ถนนพระราม 4

กรุงเทพมหานคร

9 มีนาคม 2517

บริษัท ฟูนิเมตไทย จำกัด

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2516

1. มูลฐานสำหรับงบการเงิน

บริษัท เป็นผู้ถือหุ้นสามัญ เกือบทั้งหมดของบริษัทในเครือซีเมนต์ไทย กิจกรรมส่วนใหญ่ของบริษัท มีความเกี่ยวข้องกับบริษัทในเครือ ฉะนั้น งบการเงินนี้จึงสะท้อนให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน บนมูลฐานที่ได้ตกลงร่วมกันระหว่างบริษัทในเครือ

2. นโยบายทางการเงินบัญชี

ก. การตีราคาสินค้าคงเหลือ

บริษัทมีนโยบายตีราคาสินค้าคงเหลือดังนี้

สินค้าผลิตสำเร็จแล้ว และสินค้าระหว่างผลิต ตีราคาต้นทุนมาตรฐานซึ่งใกล้เคียง

กับต้นทุนจริง

วัตถุดิบ วัสดุของใช้สิ้นเปลืองและอื่น ๆ ตีราคาตามต้นทุนตัวเฉลี่ยที่เปลี่ยนแปลง

ขึ้นลง

ข. การตัดค่าเสื่อมราคาและค่าสูญสิ้น

บริษัทตัดค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินถาวรโดยทั่วไปใช้วิธีเส้นตรง ในอัตราร้อยละ 5

ถึงร้อยละ 20

ก่อนปี 2515 เครื่องจักรและอุปกรณ์บางประเภทได้ตัดค่าเสื่อมราคาในอัตราสูงสุด ที่กฎหมายกำหนดให้หักได้ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2515 บริษัทตัดค่าเสื่อมราคาในอัตราใกล้เคียง กับอายุการใช้งานโดยประมาณของเครื่องจักรและอุปกรณ์เหล่านี้ แทนอัตราสูงสุดที่กฎหมายอนุญาต

ค. เงินปันผลงวดสุดท้ายที่เสนอจ่าย

บริษัทได้ถือปฏิบัติในการบันทึกบัญชี เงินปันผลงวดสุดท้ายที่เสนอจ่ายในปีบัญชีที่เกิดเงิน

ปันผล

ง. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นคำนวณโดยหารกำไรสุทธิด้วยจำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว ณ วันสิ้นปี กำไร ต่อหุ้นนี้จะไม่เปลี่ยนแปลงไปมาก แม้ว่าสิทธิในการซื้อหุ้นซึ่งมีอยู่จะถูกใช้หมดไปก็ตาม

กำไรต่อหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม

2516 - 19.77 บาท

2515 - 11.75 บาท

จ. รายการบัญชีเงินตราต่างประเทศ

เงินตราต่างประเทศได้คำนวณค่าเป็นเงินบาทตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปี

3. ลูกหนี้ผ่อนชำระ

บริษัทได้ขายที่ดินที่มีได้ใช้ในการดำเนินงานแปลงหนึ่งแก่บริษัทที่ดินแห่งหนึ่งในประเทศ ในราคาประมาณ 33,800,000บาท รายได้จากการขายที่ดินนี้จะบันทึกเป็นกำไรตามส่วนของเงินที่รับชำระ และรายได้ดังกล่าวจากลูกหนี้ผ่อนชำระ ได้แสดงไว้ในบัญชีรายได้รอการตัดบัญชี

4. เงินลงทุนในและเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือและบริษัทอื่น ๆ

ก. ลงทุนถือหุ้น - ในราคาทุน

บริษัท	ปี 2516 ถือหุ้นร้อยละ	บาท	
		2516	2515
บริษัทกระเบื้องกระต่ายไทย จำกัด	99.8	200,417,275	200,390,880
บริษัทเหล็กสยาม จำกัด	99.7	354,205,890	173,745,491
บริษัทค้าวัสดุก่อสร้าง จำกัด	99.7	125,470,006	125,253,976
บริษัทผลิตภัณฑ์และวัสดุก่อสร้าง จำกัด	99.6	61,960,872	60,017,527
บริษัทสินอุตสาหกรรมไทย จำกัด	99.4	60,412,847	60,315,447
บริษัทไทยสแปร์พาร์ท จำกัด	94.0	940,000	700,000
รวมลงทุน		<u>803,406,890</u>	<u>620,423,321</u>

ข. เงินให้กู้ยืม (เงินกู้ยืม)

บริษัทกระเบื้องกระต่ายไทย จำกัด	(87,348,134)	(24,230,888)
บริษัทเหล็กสยาม จำกัด	127,896,362	418,397,665
บริษัทค้าวัสดุก่อสร้าง จำกัด	65,510,967	46,844,202
บริษัทผลิตภัณฑ์และวัสดุก่อสร้าง จำกัด	33,353,567	19,962,434
บริษัทสินอุตสาหกรรมไทย จำกัด	(171,506,574)	(256,855,002)
บริษัทไทยสแปร์พาร์ท จำกัด	1,011,865	909,213
รวมเงินให้กู้ยืม (เงินกู้ยืม)	<u>(31,081,947)</u>	<u>205,027,615</u>
รวม	<u>772,324,943</u>	<u>825,450,936</u>

มูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนดังกล่าวข้างต้น มีมูลค่าเกินกว่าราคาทุน เป็นจำนวนเงินประมาณ 184,385,000 บาท ในปี 2516 และ 118,506,000 บาท ในปี 2515 ทั้งนี้ได้คำนวณจากรายงานการสอบบัญชีครั้งหลังสุดที่หาได้

5. เงินลงทุนอื่น ๆ

บัญชีนี้ประกอบด้วย

	บาท	
	2516	2515
บริษัทอุตสาหกรรมกระต่ายไทย จำกัด ลงทุนถือหุ้น (409,004 หุ้น ในปี 2516 409,204 หุ้น ในปี 2515)	27,850,952	27,865,952
เงินให้กู้ยืม	12,594,580	11,664,000
บริษัทอื่น ๆ - หุ้นสามัญ และพันธบัตร	6,360,000	360,000
รวม	<u>46,805,532</u>	<u>39,889,952</u>

เงินลงทุนถือหุ้นและพันธบัตร คิดตามราคาทุน

มูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนดังกล่าวข้างต้น มีจำนวนเงิน 21,110,000 บาท ในปี และ 12,413,000 บาท ในปี 2515

บริษัทได้ตั้งเงินสำรองไว้ 12,000,000 บาท เพื่อการลดลงของราคาหุ้นในตลาด

6. สำรองเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทอยู่ในระหว่างการจัดตั้งเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพแก่พนักงานของบริษัททุกคน โดยตั้งเป็นเงินกองทุนจ่ายขาด การจ่ายเงินชดเชยและผลตอบแทนอื่น ๆ ให้แก่ลูกจ้างเมื่อออกจากงาน ถ้อยตามอัตราส่วนที่แน่นอนของเงินเดือนและอายุการทำงานของลูกจ้าง

ในปีก่อน ๆ บริษัทมีข้อตกลงจะจ่ายเงินชดเชยและผลตอบแทนอื่น ๆ ให้แก่ลูกจ้างระดับพนักงานบริหารเมื่อออกจากงานโดยมิได้ตั้งเป็นเงินกองทุนและหักสมทบจากลูกจ้าง และมีข้อตกลงจะจ่ายเงินกองทุนเลี้ยงชีพแก่ลูกจ้างระดับต่ำกว่าพนักงานบริหาร แต่ไม่มีการตั้งเป็นเงินกองทุนไว้เช่นกัน การจ่ายเงินชดเชยและผลตอบแทนอื่น ๆ ให้แก่ลูกจ้างเมื่อออกจากงานถ้อยตามอัตราส่วนของเงินเดือนและอายุการทำงานของลูกจ้าง ภายใต้ข้อตกลงดังกล่าว เงินชดเชยและผลตอบแทนได้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในปีที่มีการจ่ายจริง

เพื่อให้การจัดตั้งเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจ่ายขาดนี้เป็นไปตามที่คาดหมายไว้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2516 บริษัทได้บันทึกบัญชีสำหรับสำรองเงินกองทุนเลี้ยงชีพพนักงานขึ้นเป็นจำนวนเงิน 16,688,000 บาท ซึ่งเป็นเพียงส่วนหนึ่งของเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่ต้องสำรองทั้งหมด เงินจำนวนดังกล่าวประกอบด้วยเงินสำรองสำหรับปี 2516 บวกกับเงินสำรองร้อยละสิบของเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามอายุการทำงานในปีก่อน ๆ ของลูกจ้าง จำนวนเงิน 9,415,600 บาท ซึ่งได้ถือเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับปี

7. หนี้สินระยะยาว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม หนี้สินระยะยาวประกอบด้วย

	บาท	
	2516	2515
ก. สิทธิอันดับแรก		
ตัวเงินจ่าย	83,339,800	124,044,683
เลตเตอร์ออฟเครดิตหมุนเวียน	85,243,197	72,839,747
เงินกู้ผ่อนส่งระยะยาว	96,282,715	108,483,388
เงินกู้จากต่างประเทศ	219,903,971	419,643,000
รวม	484,769,683	725,010,818
หัก จำนวนที่ต้องชำระในปี 2517	181,135,799	270,922,847
หนี้สินระยะยาว - สุทธิ	303,633,884	454,087,971
ข. สิทธิอันดับรอง		
ตัวสัญญาใช้เงิน		
หุ้นกู้ - ดอกเบี้ยร้อยละ ต่อปี		
รวม	192,000,000	192,000,000

หนี้สินเหล่านี้มีระยะเวลาผ่อนชำระจนถึงวันที่ 15 กรกฎาคม 2525
ภายใต้เงื่อนไขสัญญาเงินกับ ไอ เอฟ ซี บริษัทจะไม่จ่ายเงินปันผลในอัตราสูงกว่าร้อยละ
16 ของเงินทุนที่ได้รับชำระแล้วในปีใด ๆ หนึ่งหรือก่อนวันที่ 31 ธันวาคม 2517
บริษัทให้สิทธิเพื่อเลือกแก่ ไอ เอฟ ซี จนถึงวันที่ 9 เมษายน 2520 ที่จะซื้อหุ้นทุนของ
บริษัทเพิ่มขึ้นอีกได้ 210,000 หุ้น ในราคาหุ้นละ 150 บาท

8. สำรองตามกฎหมาย

รายการนี้ประกอบด้วย

	บาท	
	2516	2515
สำรองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	59,200,000	48,500,000
ค่าหุ้นล้มมูลค่า	12,000,000	12,000,000
รวม	<u>71,200,000</u>	<u>60,500,000</u>

9. เรื่องอื่น ๆ

9.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2516 บริษัท

ก. มีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการประเมินภาษีการค้าของกรมสรรพากร รวมเป็น
จำนวนเงิน 13,596,364 บาท ซึ่งบริษัทได้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์แล้ว แต่มิได้
สำรองเป็นหนี้สินจากภาษีเหล่านี้

ข. ได้เรียกคืนภาษีการค้าจากทางการเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 6,183,766
บาท แต่บริษัทไม่ได้ลงบัญชีไว้เป็นลูกหนี้

ค. ได้ค้ำประกันการกู้เงินระยะยาวของบริษัทในเครือ เป็นจำนวนเงิน
6,000,000 เหรียญสหรัฐอเมริกา (126,000,000 บาท)

ง. มีเลตเตอร์ออฟเครดิตเป็นเงินตราต่างประเทศสกุลต่าง ๆ ซึ่งยังไม่ได้ใช้
คิดเป็นเงินไทยประมาณ 42,190,000 บาท

9.2 คณะกรรมการบริษัทได้ลงมติเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2516 ให้ออกตั๋วสัญญาใช้เงิน
ระยะยาว เป็นจำนวนเงิน 400,000,000 บาท โดยแบ่งออกเป็น 5 ชุด ๆ ละ 80,000,000
บาท ตั๋วสัญญาใช้เงินนี้มีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 10 ต่อปี จะทำการไถ่ถอนจากปี 2520 ถึงปี 2524

ตั๋วสัญญาใช้เงินนี้ได้เริ่มออกในเดือนมกราคม 2517 ณ วันที่ 9 มีนาคม 2517
ตั๋วสัญญาใช้เงินดังกล่าวได้ออกแล้ว รวมทั้งสิ้น 210 ฉบับ รวมเป็นเงิน 54,580,000 บาท หรือ
10,916,000 บาท ของแต่ละชุด

10. การจัดทำหมวดบัญชีใหม่

บัญชีบางหมวดของปี 2515 ได้จัดประเภทใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการแสดงงบการเงิน
ของปี 2516

บริษัท บางกอกอินเตอร์คอนติเนนทัลโฮเต็ลส์ จำกัด

งบดุล

ลงวันที่ 31 ธันวาคม 2516

ทุนและหนี้สิน	2516	2515	สินทรัพย์	2516	2515
ส่วนของผู้ถือหุ้น			สินทรัพย์ประจำ		
ทุนจดทะเบียนจำหน่ายและชำระเงินครบ หุ้นสามัญ 77,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1,000.00 บาท	77,000,000.00	77,000,000.00	อาคารสำนักงานในที่เช่า เครื่องตกแต่ง สิ่งตรงตรา และเครื่องใช้ สำนักงาน	1,687,289.50	580,980.00
หุ้นบุริมสิทธิ์ 10,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1,000.00 บาท	10,000,000.00	10,000,000.00	อาคารโรงแรมในที่เช่า เครื่องตกแต่ง สิ่งตรงตรา และเครื่องใช้ ประจำโรงแรม	357,600.00	182,321.00
สำรองตามกฎหมาย	1,054,481.70	956,418.98	อาคารศูนย์การค้าสยามในที่เช่า เครื่องตกแต่ง สิ่งตรงตรา และเครื่องใช้ ประจำศูนย์การค้าสยาม	117,061,776.82	117,061,776.82
สำรองการแลกเปลี่ยน กำไรสะสม	3,575.04	3,575.04	หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	30,133,912.62	30,133,902.62
	11,539,105.76	3,753,533.79		62,978,488.21	62,854,544.29
	99,597,062.50	91,713,427.81		235,810.00	71,396.00
				(28,541,169.98)	(21,556,826.05)
หนี้สินระยะยาว			ค่าใช้จ่ายตั้งพัก	183,913,697.17	189,738,044.68
หุ้นกู้	37,500,000.00	50,000,000.00	ค่าริเริ่มและพัฒนา หักจำหน่ายแล้ว ค่าส่งเสริมการขาย (ค่าโฆษณา) หักจำหน่ายแล้ว	4,674,795.00	4,940,500.00
เงินกู้ธนาคาร เอ็กซ์พอร์ต-อิมพอร์ตแห่งวอชิงตัน	38,544,851.86	42,106,375.12		295,372.10	374,248.00
	76,044,851.86	82,106,375.12		4,970,167.10	5,314,638.00
หนี้สินเดินสะพัด			ลูกหนี้ระยะยาว		
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	785,139.36	3,329,274.17	ค่าใช้จ่ายก่อนเปิดดำเนินการของโรงแรม	683,364.25	909,464.25
เงินฝากถอน			สินทรัพย์เดินสะพัด		
หุ้นกู้	2,500,000.00	2,500,000.00	ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	707,579.16	1,122,627.21
เงินกู้จากธนาคาร เอ็กซ์พอร์ต-อิมพอร์ต แห่งวอชิงตัน	5,357,784.74	5,424,950.79	ไอ.เอช.ซี. (ประเทศไทย) จำกัด	10,819,251.39	6,576,547.48
เงินมัดจำจ่าย	13,746,892.07	13,442,296.18	ลูกหนี้อื่น ๆ	1,629,209.34	363,250.00
เจ้าหนี้และค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	3,564,889.75	5,579,384.27	เงินฝากธนาคารและเงินในมือ	3,398,581.03	334,431.02
เงินกันไว้เป็นภาษีเงินได้บริษัท	4,525,129.16	733,394.80		16,554,620.92	8,296,906.21
	30,479,835.08	30,059,300.21			
หมายเหตุ บริษัทมีการระอาจต้องจ่ายภาษีอากรและ การค้ำประกันของธนาคาร ประมาณ 13,150,710.00 บาท					
บาท	206,121,749.44	203,879,103.14		บาท	206,121,749.44

รับรองว่างบดุลฉบับนี้ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมสามัญครั้งที่ 17
เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2517 และรับรองว่าเป็นสำเนาที่ถูกต้อง

พลโท เฉิมชัย จารุวัตร
(ฉิมชัย จารุวัตร)
ประธานกรรมการ

บริษัท บางกอกอินเตอร์คอนติเนนทอลโฮเต็ลส์ จำกัด

งบเงินได้และรายได้สะสม

ประจำปีเพียงวันที่ 31 ธันวาคม 2516

	2516	2515		2516	2515
เงินจัดสรรจ่ายในระหว่างปี			คงเหลือยกมา	3,753,533.79	2,499,473.34
เงินปันผลหุ้นสามัญ	1,925,000.00	-	กำไรสุทธิประจำปี	10,808,634.69	1,961,254.50
เงินปันผลหุ้นบุริมสิทธิ ร้อยละ ๑๐ ต่อปี	1,000,000.00	583,300.00			
สำรองตามกฎหมาย	98,062.72	123,894.05			
คงเหลือยกไป	11,539,105.76	3,753,533.79			
บาท	14,562,168.48	4,460,727.84	บาท	14,562,168.48	4,460,727.84

รายงานผู้สอบบัญชี

สำนักงานขอรายงานต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท บางกอกอินเตอร์คอนติเนนทอลโฮเต็ลส์ จำกัด ว่าได้ตรวจสอบงบดุลลงวันที่ 31 ธันวาคม 2516 และ 31 ธันวาคม 2515 ของบริษัท บางกอกอินเตอร์คอนติเนนทอลโฮเต็ลส์ จำกัด งบเงินได้และรายได้สะสม และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงของฐานะการเงินประจำแต่ละปีสิ้นสุดในวันเดียวกันข้างต้นนี้ การตรวจสอบได้กระทำตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ซึ่งรวมทั้งการทดสอบรายการบัญชีและวิธีการสอบบัญชีอย่างอื่นที่เห็นว่าจำเป็นแก่กรณี

จึงเห็นว่า งบการเงินฉบับดังกล่าวแสดงให้เห็นฐานะการเงินของบริษัท บางกอกอินเตอร์คอนติเนนทอลโฮเต็ลส์ จำกัด ที่เป็นอยู่ตามที่ควรในวันที่ 31 ธันวาคม 2516 และ 31 ธันวาคม 2515 ผลการดำเนินงานและการเปลี่ยนแปลงของฐานะการเงินประจำแต่ละปีสิ้นสุดในวันเดียวกันตามลำดับ ตามหลักการบัญชีที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

สำนักงานไชยยศ

(ลงชื่อ)

พระยาไชยยศสมบัติ

(พระยาไชยยศสมบัติ)

ชาเตอร์คแอกเคาน์แตนต์

ผู้สอบบัญชี

ตาราง 25

บริษัท บางกอกอินเตอร์คอนติเนนตอลโฮเต็ลส์ จำกัด

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของฐานะการเงิน

ประจำปีสิ้นสุดเพียงวันที่ 31 ธันวาคม 2516

	2516	2515
แหล่งเงินทุน		
กำไรสุทธิประจำปี	10,808,634.69	1,961,254.50
บวก ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ประจำ	6,984,393.93	5,021,730.87
จำหน่ายค่าริเริ่มและพัฒนาและค่าส่งเสริม		
การขาย (ค่าโฆษณา)	344,470.90	285,095.49
รวม เงินทุนที่ได้จากการดำเนินงาน	18,137,449.52	7,268,380.86
บวก ลูกหนี้ระยะยาวลดลง	256,200.00	256,200.00
ทุนเพิ่มขึ้น	-	2,497,000.00
สำรองการแลกเปลี่ยนเพิ่มขึ้น	-	3,575.09
หนี้สินระยะยาวเพิ่มขึ้น	-	23,438,476.76
	18,393,649.52	33,963,632.66
การใช้เงินทุน		
หนี้สินระยะยาวลดลง	(6,061,523.26)	-
สินทรัพย์ประจำเพิ่มขึ้น	(1,569,946.42)	(63,021,710.29)
ค่าใช้จ่ายตั้งพักเพิ่มขึ้น	-	(393,829.48)
เงินปันผลจ่าย	(2,925,000.00)	(583,000.00)
	(10,556,469.68)	(63,998,839.72)
	7,837,279.84	30,035,207.20)
รายละเอียดทุนหมุนเวียน		
สินทรัพย์เดินสะพัดเพิ่มขึ้น (ลดลง)		
ไอ.เอช.ซี. (ประเทศไทย) จำกัด	4,242,653.41	(1,231,730.70)
เงินอุดหนุนการก่อสร้าง	-	(15,622,732.12)
ลูกหนี้อื่น ๆ และค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	850,911.29	944,427.54
เงินฝากธนาคารและเงินในมือ	3,164,150.01	(572,776.53)
	8,257,715.71	(16,482,811.82)
หนี้สินเดินสะพัดเพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	(2,544,134.81)	(619,076.57)
เงินฝากถอนหมุนเวียนและเงินกู้	(67,166.05)	1,808,316.90
เงินมัดจำจ่าย	284,595.89	11,368,576.18
เจ้าหนี้และค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	(1,014,494.52)	987,144.31
เงินกันไว้เป็นภาษีเงินได้บริษัท	3,791,734.36	7,434.49
	420,534.87	13,552,395.39
บาท	7,837,179.84	30,035,207.11